

**Силабус курсу «Мова та ідентичність»
2019/2020 навчального року**

Назва курсу	Мова та ідентичність
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра загального мовознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035 Українська мова та література; Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта. Спеціалізація 014.01 Українська мова і література
Викладачі курсу	Професор кафедри загального мовознавства, доктор філологічних наук Г.П. Мацюк, доцент кафедри українського прикладного мовознавства, кандидат філологічних наук Л.Є. Дуда
Контактна інформація викладачів	https://philology.lnu.edu.ua/employee/matsyuk-halyna h_matsyuk@yahoo.com https://philology.lnu.edu.ua/employee/duda-lesya dudalesia@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	понеділок(13.15) і середа (13.15)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/mova-ta-identychnist
Інформація про курс	Дисципліну «Мова та ідентичність» вивчають студенти 4 курсу. Предмет поглиблює знання із соціолінгвістики, які вже сформували інші дисципліни: «Соціолінгвістика: наука про мову та суспільство» (для ст. 2 курсу), «Вступ до соціолінгвістики» (для ст. 3 курсу).
Коротка анотація курсу	Курс поглиблює прикладну сутність соціолінгвістики як наукового напрямку та навчальної дисципліни про особливості функціонування мови в соціумі на підставі вивчення взаємодії між мовою та різними видами ідентичностей в суспільстві. Теми лекцій формують критичне мислення студента та його практичні навички на підставі дослідження питань із історії та сучасної дійсності на рівні суспільства та індивіда, що проживає в умовах різних викликів. У результаті вивчення курсу студент повинен знати історію та теорію аналізу взаємодії мови та ідентичності в різних дисциплінах та в соціолінгвістиці; він повинен вміти сформулювати власну думку про різні вияви взаємодії мови та ідентичностей, застосувати свої знання для написання есе, наукового реферату, статті в газету, виступу на круглому столі про трансформацію колективних ідентичностей в Україні за роки незалежності.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – розкрити взаємодію мови та ідентичностей на підставі теоретичних положень та ілюстративного матеріалу. Сформулювати критичне мислення студента, який живе в умовах обговорення та трансформацій ідентичностей у зв'язку із роллю мови. Сприяти розвитку практичних навичок аналізу питань суспільної комунікації, пов'язаних із гуманітарними цінностями українців.

	<p>Цілі курсу – обґрунтувати міждисциплінарний підхід до вивчення взаємодії мови та ідентичності, а також розкрити досвід вивчення цієї взаємодії в різних соціолінгвістичних традиціях; систематизувати аспекти аналізу в українській соціолінгвістиці; пояснити роль взаємодії мови та ідентичностей у вирішенні питань мовної політики в Україні (історія, сьогодення).</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>І. Основна</i></p> <p><i>Ажнюк Б. М.</i> Мовна єдність нації: діаспора й Україна. – К., 1999.</p> <p><i>Бартминський Е.</i> Польский язык как символ национальной самобытности // Славяноведение. – 2005. – № 6. – С. 27–37.</p> <p><i>Белодед И. К.</i> Ленинская теория национально-языкового строительства в социалистическом обществе / И. К. Белодед; АН УССР. Ин-т языкознания им. А.А. Потебни. АН СССР. Отделение литературы и языка. – М.: Наука, 1972. – 214 с.</p> <p><i>Білодід І. К.</i> Мова і ідеологічна боротьба. – К.: Наук. думка, 1974. – 83 с.</p> <p><i>Вежбицкая А.</i> Антитоталитарный язык в Польше: механизмы языковой самообороны // Вопросы языкознания. – 1993. – № 4. – С. 47–58.</p> <p><i>Калиновська О.</i> Лексико-семантична структура українського політичного дискурсу 70-х років 20 ст.</p> <p><i>Кубайчук В.</i> Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови. – К., 2004.</p> <p><i>Кулик В.</i> Дискурс українських ЗМІ: ідентичності, ідеології, владні стосунки. – К., 2010.</p> <p><i>Масенко Л.</i> Мова і суспільство: постколоніальний вимір. – К., 2004. – 163 с.</p> <p><i>Масенко Л.</i> Нариси з соціолінгвістики. – К., 2010.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> До витоків соціолінгвістики: соціологічний напрям у мовознавстві. – Львів, 2008.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> Лінгвістичний ландшафт України як взаємодія мови та ідеології: минуле та сьогодення// Мова і суспільство. – Вип 8. – 2017. – С.71-83.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> Прикладна соціолінгвістика : питання мовної політики. – Львів, 2009.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> Про потребу дослідження проблеми «дискримінація за мовною ознакою» в українській соціолінгвістиці // Studia Ucrainica Varsoviensia 2. – Warszawa, 2014. – S. 97-111.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> Про природу взаємодії мови та ідентичності в Україні (на матеріалі міського урбанімікону радянського та пострадянського періодів) // Україноцентризм наукового сумління. Збірник наукових праць на пошану професора Зеновія Терлака. –Львів: Ліґа-Прес, 2014. – С.539-565.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> Розвиток теорії соціолінгвістики: формування змісту поняття «мова ворожнечі» як форми дискурсивної дискримінації// Studia Ucrainica Varsoviensia 3. – Warszawa, 2016. – S.111-123.</p> <p><i>Мацюк Г.</i> Розвиток теорії сучасної соціолінгвістики: формування змісту поняття «інституційний мовний менеджмент»// Мова і суспільство. – Львів, 2014. – Вип. 4. – С. 12-32.</p> <hr/> <p>Мовна складова національної ідеології. - http://www.day.kiev.ua/uk/article/poshta-dnya/movna-skladova-nacionalnoyi-ideologiyi</p> <p>Мовна політика та мовна ситуація в Україні: Аналіз та рекомендації. – К., 2008.</p> <p>Мовні права в сучасному світі. – Ужгород, 2014.</p> <p><i>Могилевская О. А.</i> Динамика идеологической тональности в российских и американских публицистических статьях: Автореф. дис. ...канд филол наук. – Волгоград, 2011.</p> <p><i>Мінчак Г.Б.</i> Конотативна семантика сучасних ідеологічно забарвлених номінативних одиниць (на матеріалі української преси 90-х рр.). – К., 2003.</p> <p>Нации и национализм / Б.Андерсон, О.Бауэр, М.Хрох и др.; Пер с англ. и нем. Л.Е. Переяславцевой, М.С. Панина, М.Б. Гнедовского. – М., 2002. – 416 с. – (Серия "Новая наука политики").</p> <p>Обережно – мова! Матеріали слухань у Верховній Раді України від 12 березня 2003 р. – К., 2003.</p> <p>Патриотизм как идеология возрождения России. – М.: Российский институт стратегических исследований, 2014.</p>

- Советская власть и медиа: [сб. ст. ; под ред. Ханса Гюнтера и Сабины Хэнсен]. – СПб., 2006. – 622 с.
- Тишов О.А.* Українська лексика кінця XX століття (на матеріалі мови засобів масової інформації). – К., 2003.
- Сучасні теорії нації. Модерністська теорія: К. Дойч, Е. Геллнер, Е. Гобсбаум, Б.Андерсон. Примордіалізм: К. Гірц. Постмодерністська теорія нації: Е.Сміт.
- Українська мова у XX ст.: історія лінгвоциду. – К., 2005.
- Хоббаум Э.* Нации и национализм после 1780г. / пер. А.А. Васильева. – СПб., 1998.
- Шнайдерова Т.В.* Советская идеологическая картина мира: субъекты, время, пространство (на материале заголовков газеты «Правда» 30-40-х гг.): Автореф. дис. ... канд филол наук. Омск, 2007.
- Яворська Г. М.* Прескриптивне мовознавство як дискурс: Мова, культура, влада. – 2000.
- Русинський язык / Ред. Р. R. Magocsi-Opole: Uniwersytet Opolski, 2004. – 474 s.
- Ябур В., Плішкова А.* Сучасний русинський списовний язык. – Пряшів: Пряшівська універзита в Пряшові, Інститут русинського языка і культури, 2009. – 212 с.
- Greenfeld L. Nationalism: Five Roads to modernity. – Harvard University press, 2001.
- Greenfeld L. Nationalism and the Mind// Nations and Nationalism.№11(3). 2005. P.325-431.
- Tom Bartlett. Analysing Power in Language. A practical guid. – London and New York, 2014. – 212 p.
- Matsyuk H.* A new role for Sociolinguistics in the hierarchy of Linguistics disciplines (the experience of Ukraine) // Езикова політика на Европейския съюз и европейското университетско пространство. Велико Търново, 5–7 октомври 2005 г. – Велико Търново, 2006. – Т. 2. – С. 217–230.
- Matsyuk H.* Marking Ukrainiane’s public space as interaction of language and ideology: past and present // Name and Naming. Sacred and Profane in Onomastics. – Baja Mare, 2017. – P. 889-900.
- Matsyuk H.* Urban Street Names as a Marker of Language /Authority Interaction in Ukraine: Soviet (1922–1991) and Post-Soviet Periods (1991–2011) //Names in daily life. BIBLIOTECA TÉCNICA DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. № 11. – Barsezona, 2014. – P. 361–369.

2.Додаткова

- Андерсон Б.* Воображаемые сообщества. Размышления об истоках и распространении национализма. Пер. с англ. В.Г. Николаева. – М., 2001.
- Арендт Х.* Джерела тоталітаризму. – К.: Дух і Літера, 2002. – 582 с.
- Бакаев Ю. В.* Тоталітарне суспільство: соціально-філософський аналіз: Автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління, спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / Укр. академія держ. управління при Президентові України. – К., 1997. – 20 с.
- Бутковська О.* Структурно-семантичні особливості термінів соціолінгвістики в українській, польській та англійській мовах: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.15 «Загальне мовознавство». – Львів, 2016. – 20 с.
- Гавриш М. М.* Комунікативні засоби вираження соціального статусу особи в художній прозі Івана Франка: Автореф. дис. ...канд. філол. наук : [спец.] 10.02.01 “Українська мова” / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2009. – 18с.
- Горда О. М.* Становлення та розвиток словотвірної термінології в галицьких шкільних граматиках української мови (друга пол. XIX - поч. XX ст.): Автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – 20 с.
- Дзябо Ю. М.* Семантична структура термінологічного поля «мовна політика» в українській та японській мовах : Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.17. – Львів, 2015. – 20 с.
- Луньо Л.* Соціальна природа імені людини: (на матеріалі метричних книг латинською, українською та польською мовами, XIX – перша половина XX ст.) : Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – 20 с.
- Трумко О. М.* Соціально-індивідуальна природа сімейної комунікації в художньому

	<p>дискурсі Івана Франка [Текст]: Автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Л., 2013. – 20 с.</p> <p><i>Рослицька М. В.</i> Прецедентні імена як ідеологічні маркери у промовах президентів України, Польщі та Франції. Актуальні питання та проблеми розвитку сучасної мови та літератури. – Одеса, 2017. – С. 82–86.</p> <p><i>Рослицька М. В.</i> Семантичне варіювання власної назви як спосіб організації прецедентних імен у політичному дискурсі//Мова і суспільство. – Вип. 8. – Львів. 2017. – С. 102–112.</p> <p><i>Чучвара А. П.</i> Соціокогнітивні чинники формування прізвища школяра (на матеріалі неофіційного іменника учнів Львівської області): Автореф. дис. ...канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова”. – Львів, 2013. – 20 с.</p> <p>3.Словники</p> <p><i>Пачев А.</i> Малка енциклопедия по социолінгвистика. – Плевен, 1993.</p> <p><i>Baker C., PrysJones S.</i> Encyclopedia of Bilingualism and Bilingual Education. – Multilingual Matters, 1998.</p> <p><i>Crystal D.</i> An Encyclopedic Dictionary of Language and Languages. – Oxford, 1992.</p> <p><i>Crystal D.</i> The Cambridge Encyclopedia of Language. – Cambridge, 1992.</p> <p>Encyklopédia Jazykovedy. – Bratislava, 1993.</p> <p><i>Skudrzykowska A., Urban K.</i> Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej. – Kraków; Warszawa, 2000.</p> <p>The Languages of the World. New Edition. – London; New York, 1995.</p> <p>The World Major Languages / Ed. by Bernard Comrie. – London; New York, 1991.</p> <p><i>Trudgill P.</i> A Glossary of Sociolinguistics. – Edinburgh University Press, 2003.</p> <p><i>Trudgill P.</i> Introducing language and society. – Penguin, 1992.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (8-й)
Обсяг курсу	Загальний обсяг – 135 годин, у т. ч. 28 годин лекційних, 14 практичних і 93 години самостійної роботи. 4,5 кредити ЄКТС. 2 модулі.
Очікувані результати навчання	Студент повинен: - розвинути свою професійну (лінгвістичну, культурну, історичну) компетентність; - поглибити свої знання про мову та суспільство; реалізацію зав’язків: мова-ідентичність / політика / національна безпека / індивід / вік / стать / соціально-професійна діяльність/ місце проживання; - вміти сформулювати свою оцінку щодо різних виявів взаємодії <i>мова – ідентичність</i> в історії України.
Ключові слова	Мовна спільнота, мова, ідентичність, ідеологія, політика, форми існування мови в суспільстві, статус мов, мовне законодавство, соціальна природа власної назви, рідна мова, мовна політика, мова політики, мова і національна безпека, «русский мир», мова і війна, синхронія та діахронія ілюстративного матеріалу.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Вступ до мовознавства. Історія. Соціолінгвістика: знання про мову та суспільство. Вступ до соціолінгвістики
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Викладач використовує методи: зіставний, дискурс-аналізу, біографічний, описовий, презентацій ілюстративного матеріалу та ін. Студенти поглиблюють знання про методи збору ілюстративного матеріалу в соціолінгвістиці: анкетування, усне опитування, метод

курсу	спостерігача, парадокс спостерігача, інтерв'ю та ін.
Необхідне обладнання	Проектор, екран, ноутбук, доступ до інтернету.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20 на підставі рефератів; • модулі: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Теми рефератів до заліку (на вибір)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна і колективні ідентичності в Україні: теорія і методи аналізу. 2. Топонімічний простір міст України та ідентичності мешканців. 3. Мова і колективна пам'ять: специфіка регіонів України. 4. Публікації ЗМІ про взаємодію мови та ідентичностей в Україні. 5. Зовнішні впливи і розвиток ідентичностей в Україні: умови бездержавності і незалежності. 6. Мова і динаміка ідентичностей у час революцій (2004, 2013–2014 рр.). 7. Роль мови у формуванні української національної ідентичності.
Питання на залік	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ідентичність як категорія міждисциплінарного аналізу. 2. Аспекти вивчення поняття «ідентичність» у мовознавстві. 3. Російська мова та ідентичність у контексті ідеології «русского мира». 4. Українська мова і питання стратегії національної безпеки в Україні (за документом 2015 р.). Яка ідентичність потрібна? 5. Поняття «дискримінація за мовною ознакою» (коли і де відбувається?). 6. Топонімічний простір України та ідентичності. 7. Публікації ЗМІ про взаємодію мови та ідентичностей. 8. Зовнішні впливи на розвиток ідентичностей в Україні: умови бездержавності, незалежність, агресія РФ проти України. 9. Роль мов у формуванні ідентичностей в Україні. Мова і динаміка ідентичностей в час революцій 2004 і 2013-2014рр. 10. Мова, ідентичність і пропаганда. Як вони пов'язані?
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
1 т. 2 год.	<p>МОДУЛЬ І.</p> <p>Лекція 1.</p> <p>1. Ознаки новітньої мовознавчої парадигми. Антропоцентризм, функціоналізм, експансіонізм та експланаторість. Що дають ці принципи опису мови для аналізу суспільства?</p> <p>2. Соціолінгвістика як науковий напрям та навчальна дисципліна про взаємодію мови та суспільства.</p> <p>3. Які соціолінгвістичні традиції сформувалися? Що відбувається в умовах глобалізації?</p>	лекція	<p><i>Мацюк Г.</i> Прикладна соціолінгвістика. – Львів, 2009.</p> <p><i>Масенко Л.</i> Нариси з соціолінгвістики. – К., 2010</p> <p><i>Виденов М.</i> Увод в социолингвистиката. – София, 2000.</p> <p><i>Boxer D.</i> Applying Sociolinguistics. Domains and face-to-face interaction. – Amsterdam; Philadelphia, 2002.</p> <p><i>Coupland N., Jaworski A.</i> Introduction // Sociolinguistics. A reader and coursebook / Ed. by Nikolas Coupland and Adam Jaworski. – New York, 1997. – P. 1–4.</p> <p><i>Grabias S.</i> Język w zachowaniach społecznych. – Lublin, 2003.</p>	<p>Опрацювання / конспектування джерел: <i>Мацюк Г.</i> Прикладна соціолінгвістика. – Львів, 2009. <i>Масенко Л.</i> Нариси з соціолінгвістики. – К., 2010</p> <p>4 год.</p>	1 т.
2 т. 2 год.	<p>Лекція 2.</p> <p>1. Предмет та об'єкт соціолінгвістики як навчальної дисципліни.</p> <p>2. Зв'язок соціолінгвістики з іншими науками. Чому набір наукових напрямів та навчальних дисциплін, з якими пов'язана соціолінгвістика, постійно оновлюється?</p>	лекція	<p><i>Matsyuk H.</i> A new role for Sociolinguistics in the hierarchy of Linguistics disciplines (the experience of Ukraine) // Езикова політика на Европейския съюз и европейското университетско пространство. Велико Търново, 5–7 октомври 2005 г. – Велико Търново, 2006. – Т. 2. – С. 217–230.</p>	<p>На основі опрацювання бібліотечних фондів 2000–2020 рр. подати приклади досліджень: синхронна – діяхронна соціолінгвістика; макросоціолінгвістика – мікросоціолінгвістика; теоретична – прикладна соціолінгвістика.</p>	2 т.

		3.Опозиції, які визначають структуру сучасної соціолінгвістики: макросоціолінгвістика – мікросоціолінгвістика, теоретична – прикладна та ін.		<i>Spolsky B. Sociolinguistics. – Oxford, 1998. – P. 66–78.</i> <i>Sociolinguistics. A reader and coursebook / Ed. N. Coupland, A. Jaworski. – New York, 1997.</i>	4 год.	
3 т. 2 год.	Лекція 3. 1. Розвиток сучасної соціолінгвістичної теорії. Нові напрями: лінгвістичний ландшафт, історична соціолінгвістика, когнітивна соціолінгвістика, варіативна соціолінгвістика, мова і гендер та ін. Чому цей розвиток відбується? 2. Взаємодія з іншими напрямками як шлях до ідентифікації мови у зв'язку із суспільством. 3. Формування метатеорії. Міжнародний шеститомний збірник «Соціолінгвістика» (2009) як синтез усіх підходів до розкриття мови та соціуму в історії та сьогоденні.	лекція	<i>Мацюк Г. Розвиток теорії сучасної соціолінгвістики: формування змісту поняття інституційний мовний менеджмент // Мова і суспільство. – Львів, 2014. – Вип.4. – С. 12-32.</i> <i>Мацюк Г. Про потребу дослідження проблеми «дискримінація за мовною ознакою» в українській соціолінгвістиці // Studia Ucrainica Varsoviensia 2. – Warszawa, 2014.</i> <i>Чучвара А. Про нові ознаки змісту поняття ‘прізвисько школяра’ в соціолінгвістиці // Мова і суспільство. – Львів, 2013. – Вип.4. – С. 58–66.</i>	Опрацювання / конспектування праць: <i>Мацюк Г. Розвиток теорії сучасної соціолінгвістики: формування змісту поняття інституційний мовний менеджмент // Мова і суспільство. – Львів, 2014. – Вип.4. – С. 12-32.</i> <i>Мацюк Г. Про потребу дослідження проблеми «дискримінація за мовною ознакою» в українській соціолінгвістиці // Studia Ucrainica Varsoviensia 2. – Warszawa, 2014.</i>	3 т.	
4 т. 2 год.	Лекція 4. 1.Взаємодія мови та ідентичності як об'єкт міждисциплінарного аналізу. 2.Дослідження ідентичностей в Україні і мовний чинник (Т. Воропаєва, С. Дацюк,	лекція	<i>Воропаєва Т. Українська мова як базова основа національної ідентичності. - //http://ukrbulletin.univ.kiev.ua/Visnyk-11/Voropayeva.html</i> <i>Воропаєва В. Г. Проблема кризи ідентичності в умовах глобалізації</i>	Опрацювання літератури.	4 год.	4 т.

		Л.Нагорна та ін.). 3. Які перспективи аналізу ідентичностей у мовознавстві?		та інформаційного суспільства// Гуманітарний вісник ЗДІА. 2011. №46. <i>Дацюк С.</i> Нариси української ідентичності // Українська правда. 2014. <i>Нагорна Л.</i> Соціокультурна ідентичність: пастки ціннісних розмежувань. – К., 2011		
5 т. 2 год.	Лекція 5. 1. Самоідентифікація: види ідентичностей. 2. Дискурс як засіб конструювання ідентичностей. Приклади. 3. Аргументація ідентичностей на лінгвістичному рівні	лекція	<i>Грицак Я.</i> Руслан, Богдан, Мирон: три приклади конструювання ідентичності серед галицьких русино-українців. - http://www.franko.lviv.ua/Subdivisions/um/um8/Statti/2HRYTSAK%20Yaroslav.htm <i>Сінькевич О. Б.</i> Реклама як засіб конструювання ідентичності суб'єкта масової культури // Гілея: науковий вісник. – 2014. – Вип. 90. – С. 287-291. <i>Шестакова О.М.</i> Нікнейм як засіб конструювання віртуальної ідентичності в електронному дискурсі чата // Методологічні проблеми сучасного перекладу: Суми, 2009. — С. 135-138.	Есе «Мова моєї фб-сторінки та моя самоідентифікація». 4 год.	5 т.	
6 т. 2 год.	Лекція 6. 1. Динаміка взаємодії мови та ідентичності у різних країнах світу: Фінляндія, Австрія, Франція, Великобританія, Швейцарія,	лекція	<i>Беліцер Н.</i> Регіональна ідентичність і регіональний сепаратизм у сучасній Європі. - http://www.ucipr.kiev.ua/publications/regionalna-identichnist-i-regionalnii-	Опрацювання літератури. 4 год.	6 т.	

		<p>США, Ізраїль, Індія, Канада.</p> <p>2. Асиметрія мови та ідентичності. Регіональна ідентичність і національна безпека (Мова і корсиканська ідентичність; Мова та ідентичність: досвід Республіки Ірландії та Північної Ірландії; Мова і аландська ідентичність у Фінляндії. Динаміка змін; Каталонська мова і ідентичність: Каталонія.</p> <p>3. Мова і європейська надідентичність. Дискусії.</p>		<p>separatizm-u-suchasnoi-evropi Гладяк Т. Європейська ідентичність у документах Євросоюзу. - http://www.lnu.edu.ua/personal/mdlviv/visnyk/15/identycznistj.html</p>		
7 т. 2 год.	<p>МОДУЛЬ II.</p> <p>Лекція 7.</p> <p>1. Мова як засіб формування національної ідентичності в умовах імперії.</p> <p>2. Мова та індивідуальна ідентичність представників національної еліти: Т. Шевченко, П. Житецький, Т. Рильський, О. Потебня та ін.</p> <p>3. Українська мова, національна ідентичність і влада (Валуєвське розпорядження 1863р., Емський указ 1876 та ін.).</p> <p>4. Скільки всіх було указів проти розвитку функцій української мови?</p>	лекція	Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання. – К., 2015 (збірник документів з ділових архівів державних органів та установ).	Опрацювання літератури. Підготовка до модуля. 4 год.	7 т.	

<p>8 т. 2 год.</p>	<p>Лекція 8.</p> <p>1. Цензура і її вплив на роль мови у формуванні української національної ідентичності.</p> <p>2. Знесення заборони українського слова і шляхи розвитку національної ідентичності українців Російської імперії.</p> <p>3. Українська національна еліта і конструювання взаємодії мови та національної ідентичності українців: приклади.</p>	<p>лекція</p>	<p>Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання. – К., 2015 (збірник документів з ділових архівів державних органів та установ).</p>	<p>Опрацювання літератури.</p> <p>4 год.</p>	<p>8 т.</p>
<p>9 т. 2 год.</p>	<p>Лекція 9.</p> <p>1. Мова та українська ідентичність в СРСР : Розвиток функцій мови, маніпулятивна природа коренізації /українізації та боротьба проти формування національної ідентичності українців (до 1933).</p> <p>2. Розправа над українською національною елітою (до кінця 1930-х років).</p> <p>3. Руйнування соціальної бази носіїв української мови (Голодомор 1932-1933, Друга світова війна 1939-1945).</p> <p>4. Функції російської мови, законодавство, документи КПРС, постанови з'їздів КПРС і формування радянської ідентичності.</p>	<p>лекція</p>	<p>Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду. Документи і матеріали. – К., 2005.</p>	<p>Опрацювання Реєстру репресованих слів: https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Linguistics/rejestr.html</p> <p>4 год.</p>	<p>9 т.</p>

<p>10 т. 2 год.</p>	<p>Лекція 10.</p> <p>1. Політика КПРС у національному питанні: мови, комунікативні практики, ідентичності: мова та ідентичність народів Півночі; мова та ідентичність республік Середньої Азії; мова та ідентичність республік Закавказзя; мова та ідентичність у Балтійських республіках.</p> <p>2. Російська мова як засіб розмивання національної ідентичності українців: русифікація освіти, міграція випускників вишів, цензура, формування нового типу радянської людини.</p>	<p>лекція</p>	<p><i>Белодед И. К.</i> Ленинская теория национально-языкового строительства в социалистическом обществе /АН УССР. Ин-т языкознания им. А. А. Потебни. АН СССР. Отделение литературы и языка. – М.: Наука, 1972. – 214 с.</p> <p><i>Білодід І. К.</i> Мова і ідеологічна боротьба. – К.: Наук. думка, 1974. – 83 с.</p> <p><i>Вежбицкая А.</i> Антитоталитарный язык в Польше: механизмы языковой самообороны // Вопросы языкознания. – 1993. – № 4. – С. 47–58.</p> <p><i>Ицук О.</i> Борьба з русифікацією у брошурах та листівках ОУН. - http://incognita.day.kiev.ua/tema-borotbi-z-rusifikacziyeyu.html</p>	<p>Опрацювання літератури. 4 год.</p>	<p>10 т.</p>
<p>11 т. 2 год.</p>	<p>Лекція 11.</p> <p>1. РФ: конструювання російської ідентичності через російську культуру та російську мову як державна проблема.</p> <p>2. Валдайські зустрічі: вироблення концепцій розвитку мови та ідентичності.</p> <p>3. Роль російської мови, російської ідентичності та національної ідеї у виступах Президента РФ.</p> <p>4. Роль науковців та громадських у</p>	<p>лекція</p>	<p>Национальная идентичность и будущее России. 2014. - http://vid-1.rian.ru/ig/valdai/Identity_rus.pdf</p> <p>Валдайська ірреальність. - https://tyzhden.ua/World/177213</p>	<p>Опрацювання літератури. 4 год.</p>	<p>11 т.</p>

		просуванні функцій російської мови.				
12 т. 2 год.	Лекція 12. 1. Білоруський шлях: дві державні мови. Які ідентичності? 2. Мова, ідентичність, націоналізм, етнічність: досвід Казахстану. 3. Російська мова – національна мова, законодавство і розвиток взаємодії мови та ідентичностей в країнах Середньої Азії. 4. Мова і національна ідентичність Балтійських держав. Політична воля, мовна стійкість. Національне відродження в умовах ЄС.	лекція	<i>Недокус І.</i> Проблема формування білоруської національної ідентичності в дискурсі західної політичної науки // Програма політологічних студій: Науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип.9. – 2012. <i>Стецько С., Клименко Л.</i> Державна мовна політика країн Прибалтики та Ірландії (порівняльно-правовий аспект)* // irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > urykr_2012	Опрацювання літератури. 4 год.	12 т.	
13 т. 2 год.	Лекція 13. 1. Мова та ідентичність в незалежній Україні: конструювання взаємодії у програмах політиків та політичних партій (1991-2015). 2. Мова і конструювання ідентичностей у програмах кандидатів у Президенти України та політичних партій. 3. Політична програма як жанр політичної комунікації.	лекція	Мова і вибори: україномовні часто голосують за владу, російськомовні за опозицію». - http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/43086/Mova_i_vybory_ukrajinomovni_chasto_golosujut_za?fb_comment_id=105539776294847_9200 <i>Тищенко Ю.</i> Політика ідентичності у виборчому процесі. Позиції політичних партій №1. Український незалежний центр політичних досліджень. – К., 2014.	Опрацювання літератури. 5 год.	13 т.	
14 т.	Лекція 14. 1. Мовно-культурні й політичні пріоритети	лекція	<i>Колодій А.</i> Радянська ідентичність та її носії в незалежній Україні. Ч. 3.-	Опрацювання літератури.	14 т.	

2 год.	<p>громадян України з “радянською” ідентичністю.</p> <p>2. Мова, інформаційна війна та ідентичність: ризики і виклики перед суспільством.</p> <p>3. Мовний компонент у розвитку регіональних ідентичностей.</p> <p>4. Мова та ідентичність Галичини як об’єкт міждисциплінарного аналізу.</p> <p>5. Львівський говір як ознака галицької ідентичності.</p>		<p>http://politicalstudies.com/?page_id=492</p> <p><i>Тищенко Ю.</i> Війна та ідентичність// Вісник «Твій вибір- 2014. Парламентські вибори». С. 7-11. - http://www.ucipr.org.ua/userfiles/Tvij_Vybir2014_VR_N1_policy_identity.pdf</p> <p><i>Нагорна Л.</i> Регіональна ідентичність: український контекст. – К., 2008.</p> <p><i>Черкес Б.</i> Національна ідентичність в архітектурі міста. – Львів: Львівська політехніка, 2008.</p> <p><i>Мовна М.</i> Словник львівської говірки першої третини ХХ ст. – Львів, 2013.</p>	5 год.	
2 т. 2 год.	<p>Практичні заняття:</p> <p>Практичне заняття 1.</p> <p>Мова та ідентичності Донбасу: минуле і сьогодення.</p>	Практичне заняття	<p>Хіроакі Куромія. Зрозуміти Донбас. – К., 2015.</p> <p><i>Сусак В.</i> До питання про регіональні особливості політичної культури українського суспільства: Схід проти Заходу, Захід проти Сходу?// Україна - проблема ідентичності: людина, економіка, суспільство. – К., 2003. – С. 75- 95.</p>	Інтерв’ювання внутрішньо переміщених осіб. 5 год.	2 т.
4 т. 2 год.	<p>Практичне заняття 2.</p> <p>Стан і функції української мови на тимчасово окупованих територіях.</p>	практичне заняття	Українська мова на Донбасі: рік під окупацією .- https://galinfo.com.ua/articles/ukrainska_mova_na_donbasi_rik_pid_okupatsi	Опрацювання джерел. 5 год.	4 т.

				<p>ieyu_199057.html (09 липня 2015)</p> <p>Бойовики «ДНР» зробили російську мову єдиною «державною» (6 березня 2020) .- https://zaxid.net/news/</p> <p>Українська мова і смерть Артема Мирошниченка. Противник не приховує: це «війна за мову» .- https://www.radiosvoboda.org/a/30313221.html (07 грудня 2019)</p>		
6 т. 2 год.	Практичне заняття 3. Мова і розвиток регіональних ідентичностей: які перспективи?	практичне заняття	«Рідні» (2017)	Есе: «Мова і розвиток регіональних ідентичностей: які перспективи? (на основі документального фільму «Рідні»)».	6 т.	
8 т. 2 год.	Практичне заняття 4. Уникання взаємодії мови та ідентичності у програмах політиків: вибори у Верховну Раду 2014, 2019 (програми партій); місцеві вибори 2015 (програми партій).	практичне заняття	Порівняй програми партій — порівняння програм партій. www.chesno.org > party-programs	Аналіз мовного питання у програмах опозиційних партій (з допомогою платформи «Чесно»).	8 т.	
10 т. 2 год.	Практичне заняття 5. Результати соціологічних опитувань про різне трактування подій в Україні з огляду на рідну мову респондентів.	практичне заняття	Динаміка ставлення до Голодомору 1932-1933 рр. СГ «Рейтинг». - http://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/holodomor_rg_112016.pdf Ставлення українців до свята 8 березня. СГ «Рейтинг» . -	Письмовий аналіз результатів соціологічних опитувань про різне трактування події (на вибір) в Україні з огляду на рідну мову респондентів.	10 т.	

				http://ratinggroup.ua/research/ukraine/otnoshenie_ukraincev_k_prazdniku_8_marta.html Ставлення українців до перенесення святкування Різдва. СГ «Рейтинг» . - http://ratinggroup.ua/research/ukraine/otnoshenie_ukraincev_k_perenosu_praznovaniya_rozhdestva.html Дослідження. СГ «Рейтинг». - http://ratinggroup.ua/research/ukraine/	5 год.	
12 т. 2 год.	Практичне заняття 6. Мова, ідентичність в кінематографі.	практичне заняття	«Поводир» (2014), «Кіборги» (2017), «Наші котики» (2020), «Черкаси» (2020)	Есе «Мова та ідентичність в сучасному українському кінематографі».	12 т.	
14 т. 2 год.	Практичне заняття 7. Мова та ідентичність у пісні.	практичне заняття	Фольклор, радянські та українські пісні.	Есе «Мова та ідентичність у пісні (на прикладі пісенного конкурсу «Свробачення»)».	14 т.	